

Tractatus

probabilibus propositis / quid illoꝝ pro
babilibus habendū sit. Pretactū est insup
de resolutione faciēda ad terminos iuris
diuini / vbi humana iura dissonare adin
uicem vel cōtra caritatē viderent militare
Ita enī fieri necesse fuit pro sedatione scis
maris p conciliū generalis conuocatōem
sine papa recepto p omēs qui cōuenerāt
et p̄ iudiciū cōciliū sup vtrosq; cōtendē
tium de papatu. Non obstantē lrali sono
decretorū / quod nec conciliū euocari po
test sine papa. nec papa potest a toto con
cilio iudicari. ¶ Sed hec hacten? prote
statōe subiuncta. q̄ nihil hic vel alibi / te
merarie loqui propositū fuit. nihil cū cō
scientiā vel detractōis vel inordiati fauo
ris. vel amaricati cordis. nihil deniq; in
fauore illicitoꝝ cōtractuū vel cōtrahenti
um. p̄sertim vsurarie prauitatis. quā no
uimus tam diuino q̄ humano iure dam
nam.

¶ Finit tractatus de cōtractibus.

2 Incipit tractatus eiusdem de symonia.

Super materia symoniace la
bis in collatione bñficioꝝ p
papā resoluēdo materiā ad
radicē scripture sacre. qua di
missa pcurrere ramos opini
onū p̄ticularium sine caret. ponitur hec

vnica conclusio:

Symoniaca labes p̄tra ius diuinū
vel de symoniaca spē suspectū est
in conferēte bñficiū eccliaisticū (etiā si sit
papa) extigere vel extorq̄re a bñficiādo / p̄m
ptam pecuniā / sub titulo primorū fructu
um / ac ipedire possessioē z officiatōnem
suā quosq; soluerit illā pecuniā. Deduce
mus p̄clusionē hanc / p̄mo ex septē suppo
sitōib; / fundatis in iure diuino. **D**ebic
r̄ndebim? septē obiectōib;. **S**ubinde
septē p̄sideratōes vel doctrinas adiiciem?

Prima suppositio.

Supponit primo p̄ p̄batiōe / q̄ in
bñficio p̄sertim hñre curā aiaruz
sunt hec duo scz officii z bñficiū. Benefi
ciū autē (sicut dici solet z vez est) dat pro
pter officii. Vñ ad ius z obligatōem offi
ciandi / p̄petit ius bñficiū recipiēdi. sicut
infra docebit / ex oī iure. Propterea nō de
bet obligari q̄s ad officiaudū / p̄ traditōz

ordis sacri vel alias / nisi bñficiū. i. ius re
cipiēdi sustentatōem vite siml' annectat

Secunda suppositio.

Supponit p̄terea / q̄ officii ecclie
siasticū q̄nq; sumit p̄ iure officia
andi. Quāq; p̄ obligatōe ad officiaudū
Quāq; vero p̄ ipso actu officiaudi. ¶ Est
autē hmoi act' sic descriptibilis q̄ est eter
nitū aliq̄ imp̄sum ad vtilitatē alteri' vel
alioꝝ / p̄ p̄secutōe felicitatis eterne. z dam
natōis euitatōe. Vñ p̄ hanc vltimā dau
sulā / differt officii eccliaisticū / ab officio
tpali vel civili. videlicet rōne finis. primi
seu principalit' intenti / qm̄ finis primus
officij ciuili' est felicitas seu tranquillitas
politica vite p̄ntis / officii at eccliaisticuz
bz finē altiorē / videlz salutē eternā aiarū.

Tertia suppositio.

Supponit insup q̄ hec tria / pure
sunt spūalia / scilz ius ad officia
dū quod dat a supiore vocāte vel eligente
qz nemo assumit sibi honore fm aplm̄ sz
q̄ vocat a deo sicut aaron. Silt' obliga
tio ad officiaudū cōsurgit ex consensu su
scipiētis hoc ius vel honore. Silt' actus
officiaudi / spūalis est rōe finis vel obiecti.
z vt frequēter rōe ipsiusmet obsequij. sicut
sunt baptizare. p̄dicare. ordinare. celebra
re missam absoluerē et ita de reliquis.

Quarta suppositio

Supponit amplius / tanq; suffici
enter et expresse determinatuz / de
iure diuino p̄ christū z p̄ aposto
lum / q̄ ad officiu; eccliaisticū sic trifarie
sumptū / pro iure / pro obligatōe. et pro
ipso opere / correspondet beneficiū infra
rie proportionabiliter sumptū. scilz pro
iure. pro obligatōe et pro ipso opere. ¶
Unde beneficiū p̄ ipso iure sic potest de
scribi. q̄ est ius recipiēdi sustentatiōem
vite temporalis condēcentē / ratōne sui spi
ritualis officij. ¶ Obligatio autē ad be
neficiū prestandum / cōsurgit ex obli
gatōe que est ad officiaudū. Unde illi q̄
pure sponte ministrant spūalia / non
semper obligātur illis quibus fit hec mi
nistratio. quin habeant curatos vel pla
tos ad hoc ipz eis ministrādū obligatos.
alioq̄n duplici contritōe vel onere p̄merē
tur. ¶ Tere; actus bñficij / actui officij vt
exercitio correspondet. et hoc vtiq; de iure
diuino z insepabili. sicut deducit aplus
ex multiplici radice sumpta. nunc a lege

scripture. nunc a lege nature. Unde sic ait
vbi prius. Quis militat suis stipendijs
ynq̄. Quis plantat vineā & de fructu ei⁹
non edit? Quis pascit gregem & de lacte
gregis non māducat? Nunqd̄ fm̄ homi-
nē hoc dico. an & lex hoc non dicit? Scri-
ptum est enī in lege moysi. Non alligabis
os bonis tritūrat̄is. Nunqd̄ de bobus cu-
ra est deo? An propter nos hoc dicit? Hāc
propter nos scripta sunt. quoniā debz in
spe q̄ arat arare. et qui triturat/ in spe fru-
ctus percipiēdi. Si nos vobis spiritua-
lia seminam⁹/ non magnū est si nos car-
nalia vestra metam⁹. Si aliū potestatis ve-
stre pticipes sunt/ quare nō potius nos?
Sed nō vsi sumus hac potestate. sed oīa
sustinem⁹. ne quod offendiculū dem⁹ enā
gelio xp̄i. Nescitis quoniā q̄ in sacrario
opant/ que de sacrario sunt edūt. & qui al-
tario deseruiūt/ cū altari p̄cipiāt? Ita do-
min⁹ ordinauit his q̄ euāgelium enūciant
de euāgelio viuere. Hec apostolus. imo
per apostolū dominus.

Quinta suppositio.

Supponit rursus q̄ in his q̄ sunt
symoniaca de iure diuino & nō so-
lum qz̄ p̄hibita lege humana (vt ita loq̄-
mur more iuristarū) Papa potest p̄mitte-
re symoniā/ qm̄ diuine legi subijcitur si-
cut alius & dñi trāsgreditur illā/ graui⁹ pec-
cat q̄nto maior habetur. Cōstat autē p̄-
hibitiū esse iure diuino vt illō qd̄ est vere
spirituale/ queratur em̄i vel vēdi. sicut de
Syesi & Symone mago/ scriptura sacra
palā tradit. Et sicut xp̄s ad discipulos lo-
quēs determinat. Gratis accepistis gratis
date. Math. x. Vbi in eodē capitulo det-
minauerat q̄ dicta sunt de iure bñficij re-
spectu officij dñi ait. Dignus est oparius
cibo suo/ Et Lu. x. d. mercede sua

Sexta suppositio

Supponitur vltim⁹ q̄ licet officio
papali. rōe iuris & obligatōnis et
operis spūalis/ cōpetat bñficiū trifarie p̄-
portionabilr̄ acceptū. nihilomin⁹ ip̄e pa-
pa nō p̄t q̄buscunq̄ modis voluerit/ bñ-
ficiū illō exigere vel extorq̄re. sed iuxta le-
gē diuinā qd̄ instū est iuste ereq̄tur. et ab
oī specie mala sicut iubz̄ ap̄ls. semet absti-
neat

Septima suppositio

Supponitur cōsequēter/ illō iu-
stū esse/ & tale quale nemo sibi fie-
ri vellet/ q̄ de beneficio iure debito ip̄i pe-

tro/ ipse det pecuniam prius q̄ beneficio
vratur ne forte vsurarius sit. Sic autem
est in casu conclusiōis cui⁹ veritas ex his
suppositiōibz̄ simul cōbinatis videtur eē
sufficiēter oñsa. Cui⁹ deductiōis applica-
tionē omittim⁹. que virtualit̄ & resolutiue
stat in hoc. q̄ ius suscipiēdi temporalia
quantūcunq̄ temporalia videātur/ est pure
spirituale. ratione finis et obiecti. propte-
rea beneficiū ecclesiasticū. non magis po-
test vendi q̄ officij cui⁹ necessario conne-
rum est/ quale tamen officium/ non esse
vendibile/ nemo nescit.

Obiectiones

Prima obiectio

Sed opponitur ex radice multi-
plici. Primo quia sicut ex anti-
qua lege decime decimarū debe-
bantur summo sacerdote a leuitis. Num.
xviii. et Deuter. xvi. Sic non minus in
lege noua debetur hec decimatio vel suffi-
ciens recōpensatio faciēda/ p̄ inferiores
ipsi pape. Hec autē recōpensatio videtur
rationabilis q̄ fructus primi anni a quo
libz̄ nouiter beneficiato persoluātur. qm̄
in hoc papa seruit ecclesie/ & ita propt̄ hoc
officiū in promouēdo homines sibi debe-
tur p̄ sustentatione concedēti status sui.
et ad hoc tam p̄sone q̄ beneficia possunt
onerari.

Secunda obiectio

H plus nō minus potest papa
recipere vel petere pecuniā a bñfi-
ciato etiam p̄us q̄ sit in possessio-
ne/ q̄ canonici ecclesie cathedralis. q̄ ta-
men canonici/ de consuetudine recipiūt
tam pecunias numeratas. q̄ obligatōnē
ante possessionis adeptiōnem.

Tertia obiectio

H plus non min⁹ rationabilr̄.
imo rationabilr̄ potest papa reci-
pere primas annatas beneficio-
rum/ q̄ recipiunt vel prelati inferiores vel
ecclesie cathedrales vel alique religiones
quod tamē ita fieri frequent⁹ inuenitur.

Quarta obiectio

H plus beneficia multa tradū-
tur ad firmam seu pensionem an-
nuam vel in titulo/ & recipitur q̄n-
doq̄ pars pensionis vel tota pensio/ pri-
us q̄ sit de redditibz̄ aliquid acceptum

Quinta obiectio

Haplus. qz nō est pbabile q per tot tpa tolerasset ecclia in pmouētibz z promotis / talē exactōem pecuniaz / si fuisset symoniaca de iure diuino. qz nō solū q faciūt mala sed q cōsentunt faciētibz fm aplm digni sunt morte

Sexta obiectio.

Haplus videt ex his / q horribilis cōfusio fuisset hacten⁹ in ecclia ppter defectū tituli seu iuris in bñficijs. z cōsequēter in defectu amīnistratiois sacramentoz ad pplos / ppter defectū vel suspensionē eccliaē prātis in ministris. ¶ **Septima obiectio.**

Haplus / qualiter prouideret sic promotis papavel altero promouente / symoniā committente.

Sequuntur respon

siones ad predictas obiectōnes.

Respondēdo talibz obiectis dicim⁹ primo q inferūt z cōcludūt aliq̄s veritates. Ut q officio pape debeat bñficiū sufficiens z cōdecēs. Et q ab inferioribz sibi debet subsidiū. Et q illud subsidiū p̄vel potuit / debitis circūstantijs obseruatis accipi sup fructibz in feriorum bñficiōz vbi nō est aliter facta pape sufficiens prouisio. sicut prima ratio satis hoc concludit. tam ex iure diuino. q̄ naturali / presupposito diuino. Sed q fiat exactio vel extorsio sicut conclusio loquitur / ratio non cōcludit. ¶ **Ad scōdz rōem**

Deinde cū videtur oppositū concludi p secundā ratiōē de canonicis. Rñdet q lata est differētia. qm̄ tales pecunie nō erigūt a canonicis p beneficio vel officio. sed p cōibus oneribus supportādīs. in qb̄ canonicus ille princeps erit quo ad emolumentū p̄munē. sicut pro fabrica. pro pane. pro pueris de choro. p clientibz. pro capa et similibz. Non negam⁹ tamē quin apud aliq̄s / modus exigendi nō sit vsq̄quaq̄ purus z decens. licet non proprie symoniacus.

Ad tertiam ratiōē

Deinde tertia ratio cōcludit cōformiter ad primā. Deberet ergo similis eē cōformitas de nō exigendo fructus añ pceptiōez eoz. sicut nec erigunt ab illis de quibus est argumentum

Ad quartam ratiōē.

Deinde possumus de q̄tra ratiōe sicut de secūda dicere. et similit̄ de sequentibus quo ad hoc q valde multa (prochdolor) fuūt z facta sunt habētia malam speciē turpis questus. z in ml̄tis symoniacam prauitatē. sicut et alia vicia / regnare videmus passim apud homines. virtutes autēz raro. p̄pterea dicit lex antiqua. Non insequeris multitudinem ad faciendū malum. hec enī est argumentatio pessima. Multitudo facit hoc. igit̄ est licitum. quoniā oppositū cōsequētis frequēter et quasi semp stat cū antecedere

Ad quintā ratiōem.

Deinde respondet p hoc ad quintam. Addēdo q apd bonos cōscientiosos z eruditos / q̄s nō excecavit malicia vel supbievel adularōnis vel auaricie. talis symoniaca pestis reprobat̄a est. p predicatōes z doctrinas. verbis z scriptis. z nouissime per hoc sacrum concilium scilicet Constañ. iudiciali seueritate damnata fuit in capite.

Ad sextam ratiōē.

Deinq̄ per p̄missa patet ad sextā aliqualis responsio. Addēdo q aliqui z si nō omēs potuerūt habere verū titulū in suis beneficijs. z verū ordinē / sicut constat / z hoc ppter excusatiōnes aliquas pbabiles apud aliquos tam platos q̄ subditos. Subditos eī excusare potuit ignorātia iuris z facti. in qb̄ sup̄rem⁹ papa ip̄s suppleuit z supplet i tali b⁹ defectū platoz. Itate bona fide subditōrū. ¶ **Rursus p̄motos p symoniacā hanc exactōem / potuit fortassis excusare respectus redēptionis p̄prie veratōnis. quē ad modū dicūt etiā in simili theologi. q vbi p̄sbite nollit baptizare puez positū in articulo mortis nisi pecunia p̄cepta. nec apparet ali⁹ potēs vel sciēs baptizare p̄ defectū aq̄ vel intinctōis. parētes pueri dare p̄nt pecuniā. nō qdē intētiōe emēdi baptisima. s̄ redimēdi veratōz suā z puero prouidēdi. Neq̄ per hoc dicēdi sunt p̄sentire pctō symonice b⁹ curati. sic in materia de vsuris p̄t aliq̄s accipere ad vsurā licite i ca / sibi certis / q̄uis alteri nullo mō liceat dare. ¶ In redēptio veratōis videt h̄re locū n̄ qdē i acq̄redo ius nouū ad officiū vel bñficiū h̄mōi spūale / p̄f̄ti apd p̄ferētē s̄ iue n̄ h̄re locū dū tolli q̄rit̄ ipedimētū qd̄ apponit̄ nequis iure suo vel re sua pacifice.**

potias vel utatur. Sic fortassis excusabiles essent subditi respectu curatorum vel prelatorum. dum compelluntur pecuniam ante tradere / quae res spirituales eis debite conferantur sicut in exemplo priorum de baptismo parvulorum. de sepulturis. de ministratioe corporis christi. de absolutioe sacramentali. de collatione ordinum. matrimonioz. et similibus. Denique pro responsioe ad septimam rationem / consideratio septuplex notabitur. satis conformiter ad praemissa. Ad septimam rationem.

Prima consideratio. Simoniaca labes sicut de se non est heresis. sic non aufert a papa necessario suam potestatem. vel ecclesiastice potestatis plenitudinem. immo nec executionem. Prima pars ideo manifesta est. quia stat aliquem esse symoniacum et sola depravatione affectus per avaritiam remanente iudicio recto intellectus quod sic agere peccatum est. Non est autem heresis si ne depravatione intellectus per errorem / in his quae recta fides tradit. Potest nihilominus praesumptione iuris vel opis / symoniacus omnis / haberi in fide suspectus.

Patet altera pars / quoniam positivis legibus suis / non est papa subiectus / ut tales sunt. Quia autem symoniacus suspēdatur ab omni exercitio tanquam excommunicatus ipso facto / positivum est. quod non ligat papam cum par in pare non habeat impium. Cum praeterea sit hoc modo solutus legibus intellige pure positivis penalibus ut supra ius hoc modo sumptum. Sic intelligenda est (put arbitror) distinctio dominorum iuristarum. dum dicunt aliquid esse symoniacum quia prohibitum est in illo casu non posse papam committere symoniam. plane nulla est proprie symonia nisi quae prohibita iure divino. ubi scilicet convenit contractus iste rerum spiritualium pro re commensurabili numismate. do si des. vel do ut des. Nihilominus apponit in aliquibus contractibus non de se symoniacis pena symonie. ubi verum est quod hoc ideo dicitur symoniacum quia lege humana prohibetur. sicut aliquis puniatur tamquam hereticus praesumptione iuris positivum vel operis qui veraciter est catholicus.

Secunda consideratio

Simoniaca labes in papa / conferendo prelatum vel beneficium / non tollit necessario ius ad beneficium / neque potestatis ecclesiastice suspensio

dit executionem. Hec consideratio sequitur ex antecedenti. quoniam potest papa vel le taliter promovere / non incurrere sententias iuris positivum. etiam ubi veram symoniam committeret. consentiendo symoniace promotioni suae. quavis apud deum non evaderet omnem penam. Patet alii de consideratione iuxta ea quae dicta sunt circa sextam objectionem de redemptione verationis. vel etiam ubi bona fides et simplex in promotore esset. ipsum quod salvaret. Tertia consideratio.

Simoniaca labes / periculosior est etsi non quo ad deum tamen quo ad forum ecclesiasticum / in promotis per prelatos inferiores / quam per papam. Hoc perspicuum est in precedenti consideratione. Attento quod omnis symoniacus ipso iure excommunicatus est / cum reliquis penis. a quibus non liberatur per ordinarium / quemadmodum de papa tactum fuit.

Quarta consideratio.

Simoniaca labes / quibus posset excusari vel non inveniuntur circa receptionem pecuniarum vel eorum quae sunt numismate mensurabilia (quemadmodum sunt obsequia vel fauores et obligatorie promissiones circa spiritualium administrationem in litteris testimonialibus conferendis et similibus) Nihilominus expediat in his omnibus / ut observetur apostolica regula. Quantum fieri potest / ab omni specie mala abstinete vos. Posset de prima parte deductio fieri per plurima. circa diversos ordines et status / circa religiosos conventus et seculares ecclesias / circa prelatos et officarios suos / circa curatos et eorum vicarios vel subditos. Fuit itaque plurima per tales huiusmodi quae rectam habere possunt intentionem / licet modus faciendi scandalifer. ut quia videtur fieri pactio de temporalibus. vel negatio spiritualium seu dilatio propter temporalia vel ex adverso fieri videtur propter temporalia spiritualium collatio exercitium vel frequentatio ut in missis dicendis / ut in horis lucros non alijs frequentandis. Caveat igitur hec multiplex mali species / pro boni speciem apposita quantum fieri dabitur. quia non est nisi posse scandalum ob acceptis occurrere. Quinta consideratio.

Simoniaca labes / commodum evitari potest / per rectificationem intentionis / desiderando scilicet vel ponit / nequis iure suo vel re sua pacifice

accipiendo temporalia non ut sunt precii spiritualium vel cupiditatis nutrimentum sed necessarie sustentationis corporalis adiumentum. Sic itaque saluabitur illic non esse commutationem symoniacam. ubi tamen concurrunt hoc. do si des. vel do ut des. quonia be dicentes conditionales et causales. si ut. propter. et similes. non notabunt causam principalem. sed consecutiua. et minus principalis. seu motiua vel adiniculariua seu meritoriua ut ibi Inclinaui cor meum ad faciendas iustificaciones tuas in eternum propter retributorem. Que utique retributio referebat ad deum propter prophetam sicut finis sub fine. Ubi autem unum propter aliud (sicut dicit phis) ytrobiq; unum.

Secunda consideratio.

Symoniaca labes potest quo ad preterita suscipere pro uisione et medellam per hoc sacrum concilium. propter serenationem conscientiarum et animarum salutem taliter. quod aboleant edicto generali quodlibet pene vel sententie iuris positium contra symoniacos edite cum habilitatibus ad beneficia iam obtenta. dando licentiam insuper pro preterito. ut quilibet possit eligere confessorum idoneum. qui eum super omnibus dubijs vel scrupulis in foro conscientie absoluat.

Videt fortissis hec pro uisio nimis lata vel laxa iuxta seueritatem ecclesiastice discipline. sed habeat respectus ad immensitatem misericordie dei. et humanam fragilitatem. que mallet sepe salutem proprie quam beneficium vel statui renunciare et tolerabile apparebit ista pro uisio. aut si de necessitate puniendi sunt aliquid nimis notorie scandalosi. nihilominus de salute communitatis atque plurimorum cogitetur.

Consideratio septima.

Symoniaca labes poterit pro futuro preseruacionem habere. Logitur per hoc sacrum concilium ne passim licenter ut hactenus introeat consuetudo leges debitas vel iam institutas renouando mutando vel interpretando circa collationem omnium spiritualium. tam a capite quam a membris. cum tali moderamine. quod neque fiat strictior prohibicio temporalium quam oportet in capite vel in membris. sicut factus esse pluries existimant in quibusdam. Neque rursus permittat talis laxatio que vel ueram symoniam vel scandalosam symonie speciem introducat. hec autem particulariter sit eorum

qui ad hoc particulariter commisi sunt. **U**terum generale concilium in qua potestate possit leges huiusmodi prescribere presertim summo pontifici sine lesione plenitudinis sue potestatis. utilis est practicatio. de qua si annuerit deus. alias et alibi uidebitur. concordando plenitudinem potestatis papalis cum ipsa plenitudine potestatis concilij.

Rationabilis

Hanc contra symoniam et symoniacos reformatorem. offeruntur propositioes que sequuntur quarum declaratio tam scriptis iam editis quam uiva uoce poterit apparere.

Prima propositio

Finis principaliter intentus recipiendi temporalia per ministratio ne spiritualium reddit hominem proprie symoniacum in foro conscientie et ad deum. et si hanc intentionem aptis ad extra monstrat indicijs. censendus est in ecclesiastico foro symoniacus. vel de symonia uehementer suspectus.

Secunda propositio:

Finis principaliter intentus accipiendi temporalia pro amministrazione spiritualium tanquam ibi sit ad equatio uera precij ad precium. sicut est in commutatione temporalium ad inuicem reddit hominem proprie symoniacum.

Tertia propositio

Finis principaliter intentus ut prius reddit hominem proprie hereticum. si faciat hoc ex deprauato intellectu iudicio. quasi tale aliquid possit de facto aut de iure fieri. et hoc si pertinacia committet. **Q**uarta propositio.

Obligatus ministrare spiritualia sicut sunt sacramenta et beneficia ecclesiastica potest rationabiliter et licite habere respectum ad temporalem commodum. mercedem et premium. quantum minimum principale et secundarium.

Quinta propositio

Obligatus ministrare spiritualia. et ministrans ea. habet uisum et potestatem recipiendi temporalia. absque hoc quod medicet ea. Et sub hac intentione licet minimum principali potest uel potuit obligare se ad ministrandum spiritualia. et per mercedem uel stipendium uel cibum et sua sustentationem recipere temporalia. sicut exemplificari posset in omni statu ecclesiastico.

tam secularium quam religiosorum. a maioribus ad infimos.

Sexta propositio.
Obligat ministrare spiritualia et ministrans ea sub spe vel expectatio ne vel intentione quod recipiat temporalia pro sustentatione ministri et mercede vel cibo operari non ideo convincitur symoniacus. sicut nec ille qui dat temporalia sub spe recipiendi spiritualia. immo sciret quod peccaret non tradendo ea. sicut in casu ministrans peccare posset abijciendo vel reprobando talia dona seu potius mercedem et stipendia

Septima propositio.
Ecclasticus ministrans ex debito sue prelationis vel officii/baptisma confirmationem. eucharistiam. confessionem. ordines. extremam unctionem. sepulturam. et ita de reliquis spiritualibus. non ideo convincitur symoniacus si ante vel post ministratorem recipiat temporalia ab illis quibus ministrat spiritualia.

Octava propositio.
Ecclasticus/officiarius ex debito beneficio suo/sicut frequentando horas canonicas. vel exequas mortuorum/non ideo convincitur symoniacus si recipiat aut recipe intendat/distributiones temporales assignatas illis quod talibus assistunt officiis etiam dum aliquando sub hac intentione mercedis vadit ad aliquod officium ecclesiasticum alias pro tunc non iturus. Excepi gratia si cuilibet/etiam religioso quod interesset magne misse in ecclesia Constantiensi. quotidie distribuere vel honoratus. constat quod multi interessent quod modo non intersunt. nec alias interessent. nec ideo symoniaci esse indicandi.

Nonna propositio.
Ecclasticus prelati aut alii conferens beneficia ecclesiastica/non ideo convincitur symoniacus si recipiat a beneficiatis aliquod temporalia.

Decima propositio.
Exirpatio symonie/non ita dicitur procurari quod ducantur homines in maiora pericula et scandala pro nimia symonie restrictio. ubi non est vel pro non esse symoniacus si habeat intentionem vera directionem hanc ita quod ecclesie vel ecclesiasticorum dotatio/debita iure divino/enacuatur vel fraudetur sub heresim reformationis preteritum velut a demonio meridiano.

Undecima propositio.
Exirpatio symonie/ primo facienda est cordibus hominum. ostendendo quod liter in corde vel intentione/symoniaca prauitas committitur. et qualis debeat haberi cordis intentione/dum in ministratōe spiritualium

fit vel expectat temporalium receptio.

Duodecima propositio.
Exirpatio symonie/ab ecclesia sancta dei/in capite et in membris/salubrius facienda est/inducendo homines ad timorem dei. et ad custodiam mandatorum suorum. secundum legem euangelicam. quam pro sola iurium penaliu/constitutionem. quorum multiplicatio forsitan magis esset restringenda quam augenda. multa enim reputant vel puniunt tanquam symoniaca/que symonie roem proprie non includunt et ita faciunt viam domini artam magis quam oportet

Dicitur ad declarationem premissorum pro nunc/alias posita hec unica distinctio. Resoluendo materiam de symonia/possum inuenire distinctioem quod duplicem/de intuitu vel respectu commodi temporalis pro spirituali. Potest ei intuitus ferri ad temporale commodum. Primo tanquam ad precium rei spiritualis. quasi sit adequatio valoris unius rei ad alteram/sicut est in emptore et venditore ne civilibus. Potest secundo ferri intuitus ad commodum temporale tanquam ad motiuum principale dandi spiritualia. vel ad finem vltimum in quo consistit intuitus spiritualis conferentis. Potest tertio ferri intuitus commodi temporalis tanquam ad motiuum minus principalem vel ad finem subordinatum sub vltimo fine. Potest quarto ferri intuitus commodi temporalis tanquam ad rem debitam iure diuino pro sustentatione illius quod spiritualia sumministrat. iuxta doctrinam christi et apostoli. Ex dignus est operari mercede sua. Tunc ad propositum dicimus pro responsione succinctam et solida quod primo intuitus et scilicet sunt vere symoniaci. de iure diuino et humano. Et si concurrat error intellectus quod scilicet talia possunt fieri. sicut in primo dicitur vel quod licite fiant sicut ponitur in vtroque modo. tunc incurritur heresis proprie dicta et habendi sunt symoniaci tales heretici proprie dicti si sint principes. Dicimus consequenter quod si feratur intuitus tertio et quarto modis. ille potest esse licitus. immo laudabilis et meritorius ac debitus. Hoc tamen attento quod obseruet illud apostoli. Ab omni specie mala abstinete vos. hoc est quod administratio spiritualium facta sub altero tali intuitu non appareat fieri ex modo suo. intuitu primo vel secundo. ut si non exercent spiritualia. si non prius denent temporalia. aut si turpiter erigant. et cum scandalo. et auaricie nota. in quibus casibus possent haberi suspecti de symoniaca prauitate sic agentes. et hoc presumptioe iuris vel facti. et possent

Æ

De sollicitudine

in hoc casu ipsi tanq̄ tales iudiciali cuo
cari.

Finit.

Opusculū eiusdeꝝ

de sollicitudine ecclesiasticorū. ad fr̄es cele
stinus/continēs. lxxvii. particulas:

Queritur responsio super dubijs
sequentibus/ vnde crebro solici
tudes conscientiarū in ecclia
sticis et religiosis oriunt̄.

Primum dubiū. Si liceat ecclesiasticis
maxime religiosis/ dū conferuntur eis tpa
lia/ se et successores suos obligare ad certa
et determinata suffragia in missis vel alijs
officijs ecclesiasticis, sicut habet vsus cō
munis? Solutio p̄ricula. xiiij. que p̄sup
ponit alibi tractata de symonia.

Secundū dubiū. Si liceat omitte
re tales obligatōnes sine reatu pcti mor
talis. p̄sertim quando videtur grauior
res q̄ oportet ex euentu vel aliunde? So
lutio p̄ricula. xij. et a. xij. vsq̄. xxxij.

Tertiū dubiū. Si melius est q̄ con
ferentes tpa lia statet in sola generalitate p̄
suffragijs h̄ndis. et si ad hoc et quō mone
di sunt? Solutio p̄ricula. xvij. et. xvij.

Quartū dubiū. Si in casu secūdi
dubij necessaria sit et secūra dispensatō su
prioris prelati vel pape vel ordinarij? So
lutio p̄ricula. xxvij. vsq̄. xxxij.

Quintū dubiū. Si liceat ecclesiasti
cis bene et sufficienter fundatis recipe no
uas obligatōnes cum augmento seruitij
Solutio p̄ricula. xxxij.

Sextū dubiū. Si liceat sine augm̄
to seruitij/ ita q̄ non plures dicatur mis
se vel obitus. etc. quis hoc intendat temp
paliū collatores? Solutio p̄ricula. xlix.

Septimū dubiū. Si liceat admitte
re super fratres iam fundatos/ alios qui
habeat speciales cellas et obligatōnes ad
suos istitores alias q̄ reliq̄ fratres? So
lutio cum. viij. ix. x. et. xij. dubijs p̄ricula.
xxxij. xxxv. xxxvi.

Octauū dubiū. Si liceat se obliga
re q̄ omnis fructus spiritualis in missis/
et alijs que obligatus dicit/ cedat in utili
tatem temporalia conferētis?

Nonū dubiū. Si tantū p̄sunt suffra
gia dū sunt pro pluribus quātū si fierent p̄
vno vel paucis. et p̄sertim illi qui facit?

Decimū dubiū. Si debēs vnā mis
sa et possit alios adiungere sine defraudatōe

illi? qui missam peccat aut instituit?

Undecimū dubiū. Si necesse sit sp̄
pro specialibus fundatorū/ h̄ oratōnes fa
cere speciales. maxime dum hoc institue
rint licet non specificando modū et quis
modus tenebit? Solutio p̄ricula. xxxij
cum quinq̄ sequentibus.

Duodecimū dubiū. Si liceat pro
loco solenniiori in sepulturis vel pro alijs
pompis exequiarū/ pacisci verbo vel intē
tione/ de maiori temporalij collatōe?

Tredecimū dubiū. Si discrete faci
unt obligantes se ad suffragia p̄ alijs/ q̄n
inde min⁹ valent vt videt̄ p̄ seip̄s. et nō est
p̄ratio t̄p̄alis et modi ad sp̄uale. Solutio
hui⁹ et. xiiij. p̄ricula. xlv. cū trib⁹ seq̄ntibus

Decimū quartū dubiū. Si caute fa
ciunt religiosi/ qui leuiter admittūt ad p̄
ticipatōes omnium b̄nificiorū per illos qui
benefaciūt eis vel qui petunt?

Decimū quintū dubiū. Si obligat⁹
ad orōes vocales/ sit absolutus ab obliga
tōe/ dū eas dicit sine attentōe vel deuorō
ne vel affectōe aut sollicitudine? nā attentio
est quedā sollicitudo. Solutio istius et se
quentis p̄ricula. lv. vsq̄ ad finem.

Decimū sextū dubiū. Si sufficit ge
neralis intentio qua vult ecclesiastic⁹ vel
religiosus orare speciali⁹ pro benefactori
b⁹ q̄ pro alijs. super qua specialitate q̄nti
ficanda se refert ad deum/ qui p̄derator
est meritorum?

Prima particula

Nolite solliciti esse/ Barth. vi.
Luc. xij. Iubet hoc sup̄m⁹
abbas noster Ihs x̄ps/ i cu
ius sp̄ū salubrit̄ instituiti cla
mamus Abba pater. Conso

nat ap̄s eius magn⁹ prior in religioe xp̄i
ana dices Corinthijs/ in p̄sona oim̄ Co
loynos sine sollicitudine esse. S; mor sub
intulit vtilē et necessariā de sollicitudine di
stinctōem. ne vel sibi ip̄i vel alijs cōsortib⁹
suis/ cōtrari⁹ videret̄. quorū sermo frequē
ter ad sollicitudinē et̄ra desidē inertia/ ex
hortat̄. Aut enī Qui sine vxore est/ sollicit⁹
est quē dñi sunt. quō placeat deo. qui aut
cum vxore est/ sollicitus est que mūdi sunt

Secūda parti.

Ecce habem⁹ sollicitudinē et solici
tudinem. Una est dei/ altera mūdi. Una